

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Avgvstae Tavrivorvm, 1578

Tabellione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96846)

de instr. l. 3. Bal. ¶ Lata sententia ex causa famosa, si testis, q. appellavit, interim tulit testimonium, deinde appellationem deseruit, vel prosequendo succubuit: an medium testimonium valeat? Dic vt nota. ff. de infam. l. furti. §. j. per Accur. & Gul. & Ia. ¶ In actis si non reperit aliter, q. testis iuraverit, nisi q. in actis di. Talis iuratus sic deposuit: an p. sumatur iurasset? Dicit Accur. q. sic. ff. de dote pra. l. Theopompus. In d. vi. quia facit mentionem de alterius documento, de quo non apparet. Itē quo ad iuramentū scriptura nō habet dic. neq. p. solum. Bal. ¶ Nunq. reperitur, q. notarius possit recipere iuramenta testium sine cōmissione iudicis. Ita dicit Accur. C. de test. l. hac p. sultissima. §. pe. in gl. ordinaria. Nec etiam instrumēta vel cōfessiones, C. de liberali causa. l. i. ubemus, in gl. ord. Recipere enim pertinet ad iudicem: scribere vero tantum ad tabellionem. Vide in gl. 3. l. 2. vel 3. C. de iure fil. lib. x. Bal. ¶ Valeat dictū testis, licet nō sit citatus, sed sponte comparuit, si alias esset fide dignus: quia citatio testis, nō est de ordine iudiciorum, nec requiritur si testis est p. gens. ff. de his, qui. vt indig. l. post legatum. §. is vero. in gl. ordi. Vide s. de reo. §. praesumitur. & j. de ci. ra. §. praesens. ¶ An magis credatur testibus affirmantibus: quam negantibus. ff. de arbit. l. diem proferre. §. si plures. & in c. i. de praebend. lib. 6. vide Inno. de verbo. significat. c. quid sit nouale. ¶ An magis credatur vicinis, q. aliis? sic q. sic in his quae vicini melius scire praesumantur. C. quando fit. vel priua. l. 2. in gl. ff. de quaest. l. de minore. §. j. Dic ut dixi post Bart. in l. 2. ff. si cer. pet. Bal. ¶ Testis p. ductus ab vna parte, officio iudicis cogitur iurare pro vtraq. parte: & productus super vno capitulo, officio iudicis potest cogi iurare super tota causa. C. de eden. l. 2. per gl. Bal. Vide j. de p. ba. §. aduocatus. ¶ Clausula de testi. cogendis: non semper apponitur in literis. §. pen. ver. illud autem. G. ¶ Index non debet committere notario: id in quo tota vis causae est. in §. nunc tractandum. de inimicitia vide omnino de re iud. cum l. & A. per Inn.

¶ De Tabellione Rubrica.

CIRCA tabellionē, nil ad praesens tractare intendimus. Nam quis ēe possit tabellio & qualiter, & p. quos & ubi creetur, & c. Ad hanc materiam pertinentia dicemus j. in tit. de edi. instru. §. restat. & §. postremo. Praeterea qualiter suum debeat exercere officium per totum hunc librum plenius informatur.

De executore. Rubrica.

S V M M A R I V M.

- 1 Executor multis modis dici potest, & qui non possint huius officium expere.
- 2 Executoris officium est publicum, nec per seruum potest expere.
- 3 Executoris officium permittitur in causis ecclesiasticis per clericos expere.
- 4 Officium executoris est quae sibi sunt iniuncta implere.
- 5 Ministerialis falsam referens ambasiatam, qualiter, & quo iure puniatur.
- 6 Executor nimis inferens, an teneatur de crimine concussionis.
- 7 Praescriptio interruptitur executoris conuentione.
- 8 Executoris conuentio habetur pro litis contestatione.

Nunc de executore* pauca videamus, dicētes, Quid sit executor. Quis esse possit. A quo eligendus, seu constituendus sit. Quod sit eius officium. Et quis executionis suae effectus. Est autem executor officialis p. quē litis executio, & ipsius causae p. paratio iubēte suo iudice expeditur. C. de accu. ea quidē. 4. q. 4. c. nullus. §. aliqui ext. de appe. cum parati. Exequitur enim lites, & eas praeparat, quia facit partes in iudicio comparere, & testes cōuenit, & reliqua facit, quae causis expediendis proficiunt vsq; ad earum finē: ut C. de iudiciis l. ante p. & l. si. C. de sportulis l. i. in authen. col. 6. de iudiciis. §. his qui causas praeparant. Vocatur autem in iure diuersimode vt no. j. de cita. §. sequitur. prope prin. ver. qnq; per nuncium, c. ¶ Potest autem executor esse is qui, liber est, & non seruus: quia publicum est eius officium, quod per seruum non expeditur. ff. de reg. iur. in his officiis. & arg. C. de tab. & scrib. l. 3. §. si ff. de test. qui testamēto. §. seruus. ipse enim est quasi testis, imo plus: quia si soli creditur: vt 4. q. 4. §. aliquando. & j. de accus. §. i. ver. si. & seruus non potest esse testis, in auth. de testibus. §. si uero dicatur 4. q. 3. c. si testes. §. item sciendum. Si tamē seruus de facta ad hoc electus est, & publice pro executore habitus: dum pro libero habetur, gesta per eum valent. arg. ff. de off. praet. Barbarius. 3. q. 7. c. infamis. §. tria. prope prin. argu. contrā. C. quib. cau. in integ. rest. non est nec si tutor. ¶ Item potest executor esse maior 25. ann. non minor. ar. ff. de mn. & hono. ad rem. Sicut etiam in decurione contingit. ff. de decu. spuri. 1. §. minores. & l. nos tantum. Sed videtur, quod sufficit aetas 20. anno. sicut in arbitro: vt de arb. cū lege. & forte sufficit, q. sit maior 17. ann. ff. de postu. l. 1. §. pueritiam. ¶ Item quod possit esse minor. est arg. ff. de re iud. quidam. & ar. ff. de testa. qua etate. C. qui testam. fa. post. si frater tuus. ff. de testi. l. testium. §. lex Iulia. quae est 4. q. 3. ca. si testes. & hoc quidam tenent vt sufficiat in ministeriali aetas 14. anno. ad similitu-

dinem testis: vt in pra. §. lex Iulia. ¶ Item masculus, non foemina e. ff. de tut. foemine. ¶ Item laicus, non clericus. C. de test. consil. 2. ra. ext. ne cle. vel mu. cap. 2. & 4. ¶ Quandoque tamen videmus in quibusdam locis, in causis ecclesiasticis hoc officium per clericos expere. ¶ Est autem eligendus per magistrum scholarium vel per magistrum sermiorum sacrorum: vel vbi est de consuetudine per officiales ciuitatum. Item talis, qui etiam sit locuples & vitā probate: vt non sit verisimile eum velle peccare: alias non ipse, sed eius elector potest eum eligere. ext. de g. appella. cum parati. & de offic. delega. prudentiam. respon. 1. §. Officium tamen eius est implere, quae sibi iniuncta sunt: siue de creta fuerint circa lites expediendas per iudicem, cui fuerit deputatus. in authen. de defen. ciuita. §. ex provincia & de iudic. §. h. is qui h. Item de officio eius, vide infra. de accus. §. r. ad si. uer. sicut haec autem. Praemissa vera sunt in executore litis, non in executore sententiae: de quo habetur infra. de execu. sen. & de appell. §. in quib. ver. v. Et no. quod fas est iudicibus, & maiores penas, & corporales maculas imponere executoribus. si male fuerint circa lites versati: vt sciant causas non esse deludendas, nec lucri gratia aliquod eis vitium imponendum: vt C. de spor. l. i. in fin. ¶ Sed quaeritur, qualiter & quo iure puniatur ministerialis falsam referens ambasiatam. Et potest dici quod teneatur lege Cornelia. de fal. Nam falsitas est immutatio veritatis: vt in authen. de instrum. cau. in princip. ff. ad leg. Cornelia. de fal. Paulus. & probatur eodem. titu. l. i. verficul. sed si quis obrenunciandum. cuius legis poena est in ca. l. §. fin. & eligens etiam teneri videtur: supra. verficul. est autem. & facit ff. de custo. reo. diuis. ¶ Vel dic quod si pecuniam recepit vt falsam ambasiatam renunciaret tunc teneatur lege Corn. de fal. vt in princip. verficul. sed si quis obrenunciandum. Si vero non pecunia corruptus, sed ali. as id fecit: teneatur actione in factum ad interresse: vt ff. ad leg. Corne. de fal. qui nomine praetoris. Sic & in iudice refert, an ferat precio, vel gratia sententiam: vt C. quando pro uo. non est neces. venales. quae est. 2. quae est. 6. capitu. ei qui §. diffinitiu. ff. ad Trebel. seruo inuito §. cum praetor. Vel dic hanc dubitationem expere per pra. l. de sportu. ubi dicitur. si male fuerint versati & c. qui falsum committit, male versatur. Vtrum executor possit vim inferre: & quid iuris sit circa hoc, no. secundum papam Kext. de priuile. cum olim. ¶ Sed nunquid teneatur de crimine concussionis: vt ff. de concuss. l. 1. & 2. q. i. eadem leg. & l. concussionis. Sed dic, q. non obli. hoc q. retulit fe citasse. cum non cita uerit: sed si occasione sui officij aliquid recepit, tūc sic vt in pra. alleg. conser. & 33. q. 1. c. militare. in fi. ¶ Executoris autem conuentione interruptitur praescriptio: licet hoc non faciat simplex postulatio corā iudice pposita: uel libelli oblatio, uel p. porte ctio, etiam facta coram principe, praeterquam in actionibus annualibus. C. de praescrip. 30. vel xl. ann. sicut. & l. cum notissim. in prin. & §. illud etiam proculdubio. C. quando li. prin. da. lit. cō. fa. l. j. Sed nunqd hoc est uerum, etiam si libelli oblatio non p. cesserit? Respon. Vtiq; quia praedictae leges hic nō distinguunt sed simpliciter loquunt. ¶ Executoris eih p. ctio pro lit. contest. habetur. ff. de act. & ob. p. substitutionibus. Vel dici necesse esse libellum

ADDITIONES.

- a Habetur in libro authenticorum rubrica de executoribus q. non miseris: in hoc viro non esse allegatam: quia membra inferiora nil instruit: falso q. dicā super quarto membro. nec Azo ibi de materia prosequitur: sed in Rubrica C. de sportu. & fump. & c. sequitur de executoribus litium. & ibi in prin. prosequitur aliqua de membris quae hic ponuntur. & uide i. uer. si officium. & duos ultimos uer.
- a Nunc de executore. ¶ Effectus propter breuitatem non diuidit, ut solet, per §.
- b Est autem. ¶ Sciendum, q. diuersae sunt species executorum: aliqui iudicum de quib. hic: de alijs dicam in fine.
- c Nuncium. ¶ Et per Azo. in summa de sportu. in prin.
- d Si tutor. ¶ Solue q. haec lex loquitur in errore singulari: praecedentia iura in errore communi.
- e Foemina. ¶ Et ff. de reg. iur. foemine lib. 2.
- f Expere. ¶ Multum hoc seruat curia Rauenas, & Venetiarum.
- g Respon. j. ¶ Et arbiter etiam, quo ad causam, de qua in eum compromissum est. ff. de arbit. sed si interpellatur. §. j.
- h Is qui. ¶ Potest et nuda cautione ab actore recipere de lite cōtestanda intra duos menses: alias damnum rei in duplo resarciat. De hoc quomodo facta datio ista hodie non est in usu. vide j. de satisf. §. 1.
- i In fi. ¶ Vbi ponitur triplex distinctio iudicum circa poenas istorum.
- k Olim propter. ¶ Vt ibi post eum. & hoc scripsi super verbo portatum.
- l Respon. Vtiq; ¶ Secundum Accur. in pra. d. sicut. C. de praescrip. 30. vt ibi no. gl. p. executionem. Mart. tenuit opi. contrariam quae sequitur distinctionem I. de Arc. & dictum Pet. de Bel. ibi uide per Cy.